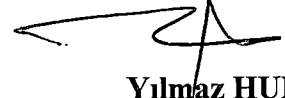

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 14.10.2026

Yılmaz HUN
İğdır Milletvekili

Millî Eğitim Bakanlığının Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında 2026 yılında yayımladığı Yaşayan Dil ve Lehçeler dersi öğretim programları, resmî program sayfalarında “Kurmanca (Kurmancî)” ve “Zazaca (Zazakî)” başlıklarıyla ayrı ayrı sunulmaktadır. Bu başlıklarda önceki adlandırmalarda bulunan “Kürtçe” ifadesine yer verilmemesi, değişikliğin gerekçesi ve karar süreci bakımından açıklama gerektirmektedir.

Bakanlığın 2022 yılında internet sitesinde yayımladığı önceki program metninde, seçmeli Kürtçe dersi için Kurmanca ve Zazacayı birlikte kapsayan bir çerçeve kurulmuş; bu iki dilsel çeşitlilik Kürtçenin lehçeleri olarak tanımlanmıştır. Önceki resmî ders kitabı listelerinde de Kürtçe adı kullanılmıştır. Ayrıca Bakanlığın Mart 2026 tarihli Millî Eğitim Akademisi Hazırlık Eğitimi Programı'nın ilgili bölümünde Kürtçe adı korunmaktadır. Bakanlığın kendi belgeleri arasındaki bu adlandırma farklılığı, yeni tercihin hangi bilimsel değerlendirmeye ve idari karara dayandığı sorusunu doğurmaktadır.

Kurmancî ve Zazakî için öğrenme ihtiyaçlarına uygun ayrı programlar hazırlanması, Kürtçe adının program başlıklarından çıkarılmasını tek başına açıklamaz. Bir dilin adının eğitim belgelerindeki görünürlüğü, o dili konuşan yurttaşların kimliği ve kültürel birikimiyle doğrudan ilişkilidir. Kürtçenin resmî eğitim materyallerinde görünmez kılınmasına ilişkin kaygılar, teknik bir adlandırma meselesi sayılarak geçiştirilemez. Programların dilbilimsel dayanaklarının, hazırlık komisyonlarının ve onay süreçlerinin kamuoyuna açıklanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, tarafımıza iletilen bilgilere göre yeni programa uygun Zazaca 5'inci sınıf kitabı yayımlanmışken Kurmancî 5'inci sınıf kitabına EBA üzerinden erişilememektedir. Bu bilginin Bakanlıkça açıklığa kavuşturulması; kitabın hazırlık, onay, basım, dijital yayımlama ve

okullara dağıtım aşamalarının ayrı ayrı bildirilmesi gerekmektedir. Öğretim programının yayımlanmış olması, öğrencilerin ders kitabına eriştiği anlamına gelmemektedir.

Seçmeli dersin fiilen öğretilmesi için yeterli öğretmen, zamanında ulaştırılan ücretsiz kitap ve uygun dijital içerik sağlanmalıdır. Kitap eksikliği nedeniyle öğretmenlerin kendi imkânlarıyla materyal hazırlamak, ailelerin ise fotokopi veya başka kaynaklar için ödeme yapmak zorunda kalması kabul edilemez. Kürtçe öğrenmek isteyen öğrencilerin eğitim hakkının kullanılmasını güçleştiren eksikliklerin giderilmesi Bakanlığın sorumluluğundadır.

Bu bağlamda;

1. 2026 tarihli öğretim programlarının başlıklarında önceki adlandırmalarda bulunan “Kürtçe” ifadesine yer verilmemesinin gerekçesi nedir? Yeni adlandırma hangi bilimsel çalışmalar ve uzman görüşleri esas alınarak belirlenmiştir?
2. Bu değişiklik hangi birim tarafından önerilmiş ve hangi makam tarafından onaylanmıştır? İlgili Talim ve Terbiye Kurulu kararlarının tarih ve sayıları nedir? Bakanlık düzeyinde verilmiş bir politika kararı, talimat veya yazılı görüş bulunmakta mıdır?
3. Kurmancca ve Zazaca programlarını hazırlayan komisyonların üye sayıları, üyelerin uzmanlık alanları ve temsil ettikleri kurumlar nelerdir? Kürt dili alanındaki akademisyenlerin, ders öğretmenlerinin ve ilgili dil kurumlarının görüşleri alınmış mıdır?
4. Yeni programların tamamında “Kürtçe” veya “Kurdî” ifadelerine yer verilmekte midir? Veriliyorsa hangi bölümlerde kullanılmaktadır; verilmiyorsa bunun gerekçesi nedir?
5. Program başlıklarında ve bu programlara göre hazırlanacak kitapların kapak, künye ve içeriklerinde “Kürtçe/Kurdî” adının Kurmancî ve Zazakî ifadeleriyle birlikte yer alması için güncelleme yapılacak mıdır? Yapılacaksa takvim nedir?
6. 2026-2027 eğitim öğretim yılında kullanılacak Kurmancî ve Zazakî 5’inci sınıf kitaplarının hazırlık, inceleme, onay, basım ve dağıtım durumları nedir? Onaylanan kitapların karar tarihleri ve sayıları ile EBA’da yayımlanma tarihleri ve erişim adresleri nelerdir?
7. Zazaca 5’inci sınıf kitabı yayımlanmışken yeni programa uygun Kurmancî 5’inci sınıf kitabının EBA’da bulunmadığı yönündeki bilgi doğru mudur? Doğruysa gecikmenin nedeni ve sorumlu birimi nedir; kitap hangi tarihte öğrencilerin erişimine sunulacaktır?

8. 2026-2027 eğitim öğretim yılında Kurmancî ve Zazakî derslerini seçen öğrenci sayıları il ve sınıf düzeyinde kaçtır? Bu dersler için talep edilen, basılan ve öğrencilere ulaştırılan kitap sayıları ayrı ayrı nedir?
9. Kurmancî ve Zazakî dersleri için öğretmen ihtiyacı ve mevcut öğretmen sayısı il bazında nedir? Öğretmen veya materyal yetersizliği nedeniyle öğrencilerin tercih ettiği hâlde açılmayan derslerin okul ve öğrenci sayıları kaçtır?